

ФАКТОРИ СТРИМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Герасимчук В.Г.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Динамічність процесів, що відбуваються у світовій економіці, можна охарактеризувати такими категоріями, як глобалізація, інновація, інтеграція, конкуренція, сталий розвиток, циклічність, цифровізація. Особлива увага в економічній політиці держави має приділятися питанням інноваційного розвитку, оскільки саме якість управління інноваційними процесами виступає вирішальним фактором конкурентоспроможності національної економіки у світовій системі господарювання в умовах глобалізаційних викликів.

В Україні створена відповідна нормативно-правова база для забезпечення економічного розвитку за інноваційною моделлю. Йдеться про прийняті Закони України «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих технологій», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та інші.

Разом з тим, як зазначається в Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 р., в Україні простежуються тенденції зниження інноваційної активності: помітно зменшується кількість інноваційно-активних підприємств; обсяг фінансування інноваційної діяльності знизився до 0,3% ВВП; основним джерелом фінансування НДДКР залишаються власні кошти підприємств (84,5%); частка обсягу реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі зменшилася до 0,7%; скорочується чисельність науковців в країні (з 133, 7 тис. чол. в 2010р. до 59, 4 тис. в 2017р.) і т.д. [1]. Обсяг виробленої продукції в 2018р. нині становить лише близько 65% від рівня 1990р.

Серед перешкод, які стоять на шляху розвитку інновацій в економіці держави, варто зазначити: відсутність цілісної національної інноваційної системи (НІС), яка б спрямовувала діяльність усіх суб'єктів господарювання на суттєве підвищення конкурентоспроможності національної економіки; недостатні зусилля маркетингових інституцій у пошуках нових ринків збуту продукції вітчизняного товаровиробника; недосконалість інститутів політичного та регуляторного напрямку, підприємницького середовища; недостатня розвиненість інноваційної інфраструктура, що характеризується низьким рівнем валового накопичення капіталу, доступності та якісної роботи електронного уряду; недостатня участь науковців, середнього та малого бізнесу у міжнародних програмах. Необхідно вдосконалити організаційний механізм управління НІС. Його, на нашу думку, має очолити Міністерство промислової політики, яке потрібно відновити в структурі уряду, в тісному взаємозв'язку з Міністерством освіти і науки, Академією наук України і Міністерством економіки та торгівлі.

Література:

1. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. 2019. № 143. 30 липня. С. 9-10.